

[Nørskov.]

til at gaa rundt, til at sige saaledes, men denne Fristelse maa modvirkes ved, at Landbrugets Kaar bedres. Sker det, kan man ogsaa med større Krafft og Styrke advare imod at forlade Landet. Vi maa ogsaa oplyse de unge om, at ikke alt i Byerne er saa tiltalende og behageligt, som det maaske ved første Øjekast kunde se ud. F. Eks. kan Arbejdet paa Fabrikkerne vist ofte være meget ensformigt og opslidende og slet ikke have den Friskhed over sig som Arbejdet ude paa Landet i den frie Natur med Dyr og Planter. Der maa efter min Mening gøres, hvad der kan, for at fastholde Bondeungdommen paa Landet, ogsaa derved, at der bydes de unge saa gode Kaar som muligt, og ikke mindst ved, at Vilkaarene for at faa Hjem og Bedrift gøres saa lette, som de økonomiske Forhold tillader. Der maa tages en Kamp op mod Tendensen til at betragte nogle Arbejder som ringere end andre. Det er absolut mindst lige saa samfundsgavnligt at malke og køre Gødning som at skrive paa Maskine inde paa et Kontor i Byen. Hvis denne Krise med sin Omvæltning af Forholdene ogsaa fører til, at Kærligheden til Jorden bliver kold i vort Folk, er der i Sandhed sket stor Skade. Det maa efter min Mening modvirkes ved alle gode Midler, og den Landmand, som trods Skuffelser i disse Aar giver sine Børn Lysten til at tage fat, til at lægge Kræfterne i derude paa den danske Ager, giver dem Troen paa, at Arbejdet med Jorden aldrig bliver tilovers eller umoderne, kort sagt, giver dem Kærligheden til Landmandens i Virkeligheden smukke Gerning, gør efter min Mening det danske Samfund en god Tjeneste.

Jeg glædede mig over at høre de Udtalelser, som min Kollega fra Viborg Amt, det ærede Medlem Hr. A. C. Mortensen, fremsatte angaaende Bevillingen til Nybyggerne paa Heden. Jeg har ved de sidste Aars Finanslovbehandlinger talt meget udførligt om dette Spørgsmaal, og jeg har peget paa, at Arbejdsløshedsraadet to Gange har indstillet til Ministeriet at forhøje Bevillingen til Selskabet „Hedebruget“ med ca. 200 000 Kr. Det er desværre ikke lykkedes at vinde Ørenlyd for Arbejdsløshedsraadets Indstilling, og derfor glæder jeg mig dobbelt over, at et Medlem, tilhørende Regeringspartiet, har talt Hedeopdyrkerens Sag saa varmt og saa indtrængende, som det ærede Medlem Hr. A. C. Mortensen har gjort det nu i Eftermiddag. Det ærede Medlem Hr. A. C. Mortensen skildrede den store Udvikling, der er foregaaet paa

Heden, og det er fuldkommen berettiget at pege paa den. Siden Hedeselskabets Stiftelse i 1866 er der jo sket uhyre Forandringer. Det danske Hedeselskab har jo sin specielle Opgave, som egentlig, synes jeg, kan udtrykkes og er udtrykt med ganske faa Ord paa den Sten, der er sat for Hedeselskabets Stifter, Enrico Mylius Dalgas i Brande, og jeg vil gerne med Formandens Tilladelse citere disse Ord:

„Først: Bakker brune bliv Skove lune,
hans Kongeord lød,
som Marken sandet fra Aa han vanded',
og Græs fremskød,
mens Tørven blandet med Bakkensandet
os Kornet bød.

Nu: Vestenvinde, hvis Magt han brød,
syng ham til Minde i Hedens Skød.“

Disse Ord giver i en Nøddeskal en Beskrivelse af Hedeselskabets Virksomhed.

Men tilbage var endnu at yde Tilskud direkte til Hedeopdyrkingen, thi dette laa uden for Hedeselskabets egentlige Virksomhed. Det lykkedes da interesserede og forstaaende Mænd i Aaret 1906 at stifte „Hedebruget“, og dette Selskab har siden sin Stiftelse været medvirkende ved Opdyrkning af mellem 13 og 14 Kvadratmil Hede, som er forvandlet fra golde, øde Strækninger til værdifulde Agre og Græsmarker. Det er en stor Bedrift, som her er øvet, og en Bedrift, som er øvet i Stilhed og ved sejgt, udholdende Arbejde. Derfor bør saadanne Folk ogsaa have den Støtte, som Samfundet formaar at give dem. Jeg vil i denne Forbindelse oplyse, at det oprindeligt var Meningen, at Tilskuddet skulde andrage 25 Kr. pr. Tønde Land opdyrket Hede, men paa Grund af at Stats-tilskuddet i de senere Aar er sat betydeligt ned, nemlig fra 237 000 Kr. i 1922 til 121 500 Kr. paa det foreliggende Finanslovsforslag, saa har det ikke i de sidste Aar været muligt at yde mere end 14—18 Kr. pr. Tønde Land. Det er saadan omtrent lige, hvad det koster at mergle. Det er det hele, man i de sidste Aar har kunnet yde Hedeopdyrkerne.

Saa er der endvidere de saakaldte Nybyggere. Det er Folk, der begynder ude paa Heden og starter et Hjem derude, og det ærede Medlem Hr. A. C. Mortensen har givet et smukt Eksempel paa, hvor vidt enkelte af disse Mænd er naaet. „Hedebruget“ har i de sidste Aar kun kunnet yde 200 à 300 Kr. een Gang for alle til en saadan Mand, som har vist Vilje og Eyne til at grunde et nyt Hjem paa Heden. Det vilde derfor være i høj Grad heldigt, om den høje Regering vilde imødekomme det Ønske,